

Tampereen yliopistollisen sairaalan uudistamisohjelma

Hankeraportti 28 (ajanjakso IX-XII / 2019)

Tausta

Pirkanmaan sairaanhoitopiirin hallituksen päätöksen mukaisesti Tampereen yliopistollisen sairaalan uudistamisohjelma -projektin eteneminen raportoidaan sairaanhoitopiirin hallitukselle kolmannes vuosittain ja valtuustolle toimintakertomuksen muodossa vuosittain. Koska ensimmäinen hankeraportti oli ainoa kolmannesvuosiraportti vuodelta 2010 ja samalla siis koko vuoden raportti, ne olivat yhdessä. Sen jälkeiset osavuositaiset hankeraportit on laadittu erikseen ja niiden perusteella tehty lyhennelmä vuosiraportiksi toimintakertomukseen.

Yhdeksän ensimmäistä hankeraporttia on käsitelty hallituksen kokouksissa seuraavasti:

Hankeraportti 1 (ajanjakso IX-XII/2010)	17. 1. 2011
Hankeraportti 2 (ajanjakso I-IV/2011)	9. 5. 2011
Hankeraportti 3 (ajanjakso V-VIII/2011)	17.10. 2011
Hankeraportti 4 (ajanjakso IX-XII/2012)	23. 1. 2012
Hankeraportti 5 (ajanjakso I-IV/2012)	7. 5. 2012
Hankeraportti 6 (ajanjakso V-VIII/2012)	24. 9. 2012
Hankeraportti 7 (ajanjakso IX-XII/2013)	11. 2. 2013
Hankeraportti 8 (ajanjakso I-IV/2013)	17. 6. 2013
Hankeraportti 9 (ajanjakso V-VIII/2013)	21.10. 2013

Myöhemmät hankeraportit on käsitelty hallituksen suunnittelukokouksissa seuraavasti:

Hankeraportti 10 (ajanjakso IX-XII/2014)	20. 2. 2014
Hankeraportti 11 (ajanjakso I-IV/2014)	11. 6. 2014
Hankeraportti 12 (ajanjakso V-VIII/2014)	13.10. 2014
Hankeraportti 13 (ajanjakso IX-XII/2014)	9. 2. 2015
Hankeraportti 14 (ajanjakso I-IV/2015)	18. 5. 2015
Hankeraportti 15 (ajanjakso V-VIII/2015)	28. 9. 2015
Hankeraportti 16 (ajanjakso IX-XII/2015)	15. 2. 2016
Hankeraportti 17 (ajanjakso I-IV/2016)	13. 6. 2016
Hankeraportti 18 (ajanjakso V-VIII/2016)	14.11. 2016
Hankeraportti 19 (ajanjakso IX-XII/2016)	6. 3. 2016
Hankeraportti 20 (ajanjakso I – IV/2017)	12. 6. 2017
Hankeraportti 21 (ajanjakso V – VIII/2017)	2.10. 2017
Hankeraportti 22 (ajanjakso IX – XII/2017)	5. 3. 2018
Hankeraportti 23 (ajanjakso I – IV/2018)	11. 6. 2018
Hankeraportti 24 (ajanjakso V – VIII/2018)	16.10.2018
Hankeraportti 25 (ajanjakso IX - XII/2018)	25. 3.2019
Hankeraportti 26 (ajanjakso I - IV/2019)	3. 6 .2019
Hankeraportti 27 (ajanjakso V - VIII/2019)	11.11.2019

Projektin eteneminen syyskuu – joulukuu 2019

Keskeistä

Uudistamisohjelman loppuvaiheen esisuunnittelua jatkettiin kuluvalle kaudella Hatanpään erikoissairaanhoidon sijoittumisen laajuuden arvioinnilla. Arvioinnin kohteena ovat vaihtoehtoisesti olleet ne erikoissairaanhoidon toiminnot, joiden sijoittuminen Taysin erikoissairaanhoidon yhteyteen toisivat suurimman tuottavuuden ja toisena vaihtoehtona on arvioitu kaiken erikoissairaanhoidon siirtymistä Taysin kampukselle. Hatanpään erikoissairaanhoidon osalta on selvitys tulossa käsittelyyn alkuvuodesta 2020. Uudistamisohjelman loppuvaiheen esisuunnitelman valmistuminen vaihtoehtoratkaisuineen, vaiheistuksineen ja aikatauluineen päätöskäsittelyyn on arvioitu olevan valmis kesäkaudella 2020.

Taysin kampukselle siirtyvän psykiatrian uudisrakennuksen toteutus suunnittelu on valmistumassa ja urakkakilpailutus on käynnistymässä. Tays psykiatrian T-rakennuksen rakentaminen käynnistyy kesäkaudella 2020.

Etupihan rakennushanke on edennyt suunnitellusti ja L-rakennus, pysäköintihalli kokonaisuudessaan sekä pääaula otettiin käyttöön syyskuussa 2020. Etupihan avajaisia vietettiin 27.9.2019, ja asiakasliikenne uuteen pääaulaan siirrettiin 28.9.2019. L-rakennuksen käyttöönotossa oli haasteita tietojärjestelmien kanssa, jonka vuoksi tuleviin hankkeisiin on otettu mukaan erillisenä ICMT:n seuranta ja tarvittaessa rakennusten varusteluun käytettävän aikaa tarkastellaan uudelleen.

F-rakennuksen rakentaminen on edennyt aikataulussaan ja budjetissään, käyttöönotto on vuoden 2020 syyskaudella. Urakan sisällä erillisenä hankkeena on tehty MRI-laajennus, joka vastaanotettiin aikataulun mukaisesti syyskuussa 2019. Käyttöönotto on viivästynyt MRI-laitteongelmien vuoksi, jonka osalta käydään neuvotteluja laitetoimittajan kanssa Apteekki- ja kuvantamisliikelaituksen toimesta.

Kehitysvammahuollon terapiarakennuksen rakentaminen Pitkäniemessä eteni aikataulussaan, mutta sen kokonaisbudjetti ylittyy vähäisessä määrin. Tilat vastaanotettiin joulukuussa ja käyttöönotto on tammikuussa 2020. Erillisenä hankkeena samassa urakassa rakennettiin terapiarakennukseen tilat kehitysvammahuollon poliklinikalle. Ne siirtyivät FM5-rakennuksesta keskussairaalan alueelta. Nämä tilat käyttöönotettiin joulukuussa 2019.

Ruokapalvelujen annosjakelukeittiölle, sairaala-apteekin varastoautomaatille ja sädehoidon annossuunnittelumagneetille tarvittavat tilat rakennetaan R-rakennuksesta Tuomi Logistiikan keskusvarastolta vapautuviin keskusvarastotiloihin. Hanke on vaiheistettu kolmeen päävaiheeseen yhteistyössä käyttäjien kanssa. Parhaillaan on käynnissä toinen vaihe. Rakennuksen käyttöönotto etenee vaiheittain joulukuulta 2020 helmikuulle 2021.

Projektin johtaminen

Uudistamisohjelman johtoryhmä kokoontui sairaanhoitopiirin johtajan johdolla neljä kertaa syys-joulukuussa 2019. Aiheina olivat tässä raportissa esillä olevat aiheet sekä rutiininomaiset asiat, kuten osaprojektien eteneminen ja talouden seuraaminen.

Projektin johto piti kehitysjohtajan johdolla kuusi varsinaista kokousta, joissa valmisteltiin uudistamisohjelman johtoryhmän asioita, käytiin läpi muita ajankohtaisia asioita ja johdettiin uudistamisohjelmaprojektia päätösten mukaisesti. Lisäksi pidettiin työpalavereita eri kokoonpanoilla.

Vierailut ja kongressit

Edellisen osavuosisraportin jälkeen toteutui kaksi sairaalavierailua, joista toisen kohteena Turun psykiatrinen vankisairaala ja toinen vierailu kohdentui Espoon sairaalaan ja siellä erityisesti Verso Vision kaatumisenestojärjestelmään. Raportit kaikista uudistamisohjelman tutustumiskäynneistä on julkaistu intranetin sivuilla [kehittäminen > Tays uudistamisohjelma 2020 > tutustumiskäynnit](#).

Ensimmäinen kansainvälinen My Optimal Hospital Congress järjestettiin yhteistyössä Tampereen yliopiston kanssa 12. - 13.9.2019. Kongressiin osallistui puhujia yli kymmenestä eri maasta ja osallistujia oli reilusti yli 300, joka ylitti kaikki odotukset. Kongressin aiheina olivat muun muassa poliklinikoiden, osasto- ja tehohoidon sekä ensihoidon tilasuunnittelu erilaisilla malleilla. Yhtenä malliesimerkkinä oli Tays Uudistamisohjelman toimintalähtöinen suunnittelu ja lisäksi järjestettiin uudistilojen esittelykierron osallistujille.

Osaprojektikohtainen eteneminen

Toiminnalliset osaprojektit

Yleiset toiminnalliset osaprojektit

Yleisten toiminnallisten osaprojektien avulla tähän asti suunnitellut työpanosvähennykset on kirjattu taulukkoon 1.

Edelliseen raporttiin nähden on muutosta työpanosvähennyksiin Lääkelogistiikan, Huollon palvelujen ja Välinehuollon osalta. Lääkelogistiikan työpanoksiin on päivitetty vuoden 2021 luku ja Huollon palvelujen työpanosvähennys kohdentuu Tampereen Voimialta ostettaviin palveluihin. Tuotantotavan muutos Cook and Chill -toimintaan vapauttaa resurssia ja se otetaan huomioon palvelusopimusneuvotteluissa. Vuonna 2020 toteutettavan hintojen alennuksen voidaan ajatella vastaavan työpanosvähennystä -2,5 tp ja vähennys -0,7 on siirretty vuonna 2025 toteutuvaksi. Välinehuollon osalta alkuperäiseksi työpanosten säästötavoitteeksi kirjattu 10 tp on jaettu vuosille 2020 (6 tp) ja 2021 (4 tp) alkueräisen 2020 sijaan. Vähennys on mahdollinen toiminnan vakiinnuttua muuton jälkeen. Lisäksi leikkaussalien tukitoiminnoista toteutettavat työpanossäästöt on kirjattu vuodelle 2021.

Taulukko 1. Työpanosmuutokset projekteittain 31.12.2019.

Työpanosmuutokset projekteittain	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Yhteensä
Lääkelogistiikka	0,00	0,00	-2,00	-0,50	0,00	0,00	-0,50	-1,50	0,00	-3,50	-8,00
Huollon palvelut	-2,03	-1,89	0,00	0,00	0,00	-2,40	0,00	0,00	-2,50	0,00	-8,82
Sähköisiin potilasasiakirjoihin siirtyminen	0,00	-13,55	-12,45	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-26,00
Puheentunnistus	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjaamisvälineet	0,00	0,00	0,00	0,00	-2,84	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-2,84
Ilmoittautuminen ja asiakkaan sähköinen asiointi											
Itseilmoittautuminen	0,00	-4,25	-8,89	-1,10	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-14,24
eKirje	0,00	-2,65	-2,05	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-4,70
Poliklinikat	0,00	0,00	0,00	0,00	-0,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-0,50
Osastot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Leikkaussalien tukipalvelut	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-2,50	-2,50
Välinehuolto	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-6,00	-4,00	-10,00
											-77,60

Lääkelogistiikka –osaprojektissa elektronisen lääkekaapin toimittaja New Iconin kanssa yhteistyö on jatkunut. Rinnalla on tutkittu virtuaalisen älylääkekaapin käyttöä ja sen tuomia mahdollisuuksia. Tämä järjestelmä olisi elektronista älylääkekaappia edullisempi ratkaisu sopien ainakin niihin yksiköihin, joissa lääkekäyttö on vähäistä. Edullisempänä sen käyttöä arvioidaan myös ison lääkekäytön yksiköissä.

Huollon palvelut -osaprojektin ruokapalveluissa siirrytään ”cook and chill” (valmista ja jäädytä) toimintamalliin R keskusvarastosta toimitiloja –hankkeen käyttöönoton myötä vuoden 2021 alkupuolella. Toimintamallin mukaisesti ruoka tuotetaan keskitetysti Pitkäniemen keittiössä ja

jaetaan sairaaloiden jakelukeittiöistä kuumennusvaunuissa osastoille. Uusissa etupihan rakennuksissa valmius toimintamalliin on jo olemassa. Nk. hajautetun jakelun malli (ruoka toimitetaan kuumennettuna isoissa tarjoiluastioissa yksiköihin ja potilaat itse ottavat ruuan) on otettu L-rakennuksessa käyttöön osassa yksiköitä. Vanhojen rakennusten osalta on viimeiset sähkötekniiset yksityiskohdat olleet tarkastelussa ja tilat katselmoitu, jotta toimintamalli saadaan sujuvasti käyttöön. Lähinnä sähkömuutoksia vaativat työt toteutetaan pääosin vuonna 2020. Henkilöstöravintolan ruuanjakelumuutokset toteutetaan vuonna 2020 vastaamaan tätä tuotantotapaa.

Tietojärjestelmät ja perustietotekniikka –osaprojekti on jo aiemmin loppuun käsitelty.

Poliklinikat –osaprojektissa on edelleen kehitetty TaysPoli-mallia. Tähtiarviointia on kehitetty sähköisen tähtipalautteen muotoon. Lähetteen käsittelyn ohjeistusta ja opastusvideo yhteneväisen mallin käyttöönottamiseksi on viety intraan ja niihin tutustuneiden määrää seurataan.

Monisairaalan potilaan hoidon osalta tehtyä toimintaprosessia on viety käytännössä eteenpäin yhteistyössä hoitokoordinaattorien kanssa ja kehittämällä digitaalista monisairaalan potilaan tunnistusta.

Leikkaussalien tukipalvelut –osaprojektissa on edelleen jatkettu Tuomi Logistiikan kanssa eri tarvikkeiden kokonaisuuden ja osa-alueiden toimeenpanojen suunnittelua. Täyttöpalvelu, joka kattaa tarvikkeet, infuusionesteet sekä implantit, otetaan käyttöön vuodenvaihteen jälkeen D:n leikkaussalien ja synnytystoiminnan käyttöönoton myötä. Lisäksi hankkeessa on arvioitu toimenpidekohtaisen keräilyn toimintamallia. Palvelun käyttöönottoa pilotoidaan pehmytkirurgian leikkaussalissa ja arvioidaan tämän jälkeen toimintamallin kannattavuutta.

Yksittäiset toiminnalliset osaprojektit

Toiminnallisten suunnitelmien ja hyväksytyjen suunnitelmien implementoinnin valmiusasteet on päivitetty taulukkoon 2.

Toiminnallisista suunnitelmista lastentaudit ja nuorisopsykiatria ovat L-rakennuksen käyttöönoton myötä jo lähellä 100 % implementoinnin valmiusastetta. Lastentautien suolitähystystoiminta alkaa uusissa tiloissa vasta maaliskuussa 2020.

Joulu-tammikuussa liki käyttöönotettu kehitysvammahuollon terapiarakennus on toimintojen implementoinnin valmiusasteeltaan jo 100 % vuoden loppuun mennessä. Altaan käyttöönotto tapahtui tammikuussa 2020.

Välinehuolto aloitti toimintansa D-rakennuksessa marraskuussa 2019, mutta kahden vanhan toimintamallin vaihtuminen uuteen on tuonut mukanaan haasteita, jotka aiheuttaneet välinetoimituksiin viiveitä ja vaatineet väliaikaista lisäresursointia prosessin pullonkaulojen hallintaan.

Taulukko 2. Toiminnallisten suunnitelmien valmiusasteet ja hyväksytyjen suunnitelmien toimeenpanon vaihe (implementointi) 31.12.2019.

Toiminnallisten suunnitelmien ja niiden implementoinnin valmiusasteet 31.12.2019		Suunnitelman valmiusaste	Suunnitelma hyväksyty/määräaika	Implementoinnin valmiusaste,	Projektipäällikkö
Yleiset toiminnalliset osaprojektit					
1.1.	Lääkelogistiikka	100	14.3.2011	87	Marjo Uusitalo
1.2.	Huollon palvelut	100	12.4.2011	100	Elina Mattila (Huollon palvelut) Aila Seppälä (ruokapalvelut osaprojekti)
1.3.	Tietojärjestelmät ja perustietotekniikka	100	13.6.2011	100	Antti Jokela (Timo Valli 3.4.2011 asti)
1.3.1.	Sähköisiin potilasasiakirjoihin siirtyminen			Tuotannossa	
1.3.2.	Puheentunnistuksen käyttöönotto			Ei otettu käyttöön	
1.3.3.	Kirjaamisvälineet			Tuotannossa	
1.3.4.	Ilmoittautuminen			Tuotannossa	
	Asiakkaan sähköinen asiointi			Siirretty digitalisaatiohankkeeseen	
1.4.	Potilashotelli *				Rainer Zeitlin
1.5.	Poliklinikat	100	12.4.2011	90	Camilla Wallin 31.12.2019 (Elsi Huovinen 31.10.2018, Teija Liimatainen 5.3.2017, Marjo Vrkki 31.5.2014, (Helena Tirkkonen 28.12.2011, Sirpa Salin 31.8.2011 ja
1.6.	Osastot	100	12.4.2011	Siirretty osaksi uo loppuvaihetta	(Tuula Loukio)
1.7.	Leikkaussalit	100	12.4.2011	40	Mikael Leppilähti (Juhani Sand 31.12.2015, Heli Leppikangas 2.2.2014, Jussi Elo 14.8.2012 asti)
Yksittäiset toiminnalliset osaprojektit					
2.1.	Potilastietoarkisto	100	20.12.2010	100	Tuula Koivisto (Seija Uusi-Kouvo 4.6.2012 asti, Tuula Koivisto 31.10.2011 asti)
2.2.	Asiakaspalvelu ja pääaula	100	29.11.2010	100	Anne Vesaranta (Tiina Kortteisto 31.12.2015, Marika Järvinen 28.02.2015, Anne Vesaranta 23.11.2013 asti)
2.3.	Gastroenterologia ja kirurgia				Johanna Laukkarinen (Juhani Sand 31.12.2015, Teija Liimatainen 30.4.2011 asti)
	- Poliklinikat	100	4.5.2011	75	
	- Vuodeosastotoiminta	100	27.3.2013	40	
	- Pehmytkirurgian leikkaustoiminta			50	
2.4.	Infektioaudit	100	10.1.2011	100	Jaana Syrjänen
2.5.	Munuaistaudit sis. dialyysin	100	4.1.2011	100	Heikki Saha
2.6.	Pääkeskus	70		50	
	- Neurologia ja neurokirurgia (päivitys)	100	27.11.2013		Seija Alanen Juha-Pekka Vasama (Maarit Paananen 30.8.2013 asti)
	- Korva-, nenä- ja kurkkutaudit sekä suu- ja leukasairaudet	100	31.5.2013		
2.7.	Sisätaudit	100	27.11.2013	40	Jaako Antonen
2.8.	Verisuonisairaudet ja toimenpideradiologia (entinen Vaskula)	100	12.4.2011	90	Velipekka Suominen (Juha-Pekka Salenius 31.12.2016, Jaako Herrala 30.9.2016 asti)
2.9.	Tuki- ja liikuntaelinsairaudet	100	2.5.2011	90	Heikki Mäenpää (Heikki-Jussi Laine 31.12.17 asti) (Jussi Elo 14.8.2012 asti)
2.10.	Raskaus, synnytys ja vastasyntyneiden hoito (poislukien äiti-lapsiysikkö)	100	12.4.2011	100	Outi Palomäki (raskaus, synnytys ja vastasyntyneiden hoito) Riitta Dias (Gynekologia)
	Äiti-lapsiysikkö	100			
	Gynekologia	100		28	
2.11.	Aikuisten ja lasten tehohoito ja valvonta	100	26.4.2013	20	Sari Karlsson (Jyrki Tenhunen 29.2.2012 asti, Sanna Hoppu 19.6.2011 ja Sari Karlsson 28.2.2011 asti)
2.12.	Lastentaudit ja lastenpsykiatria	100	4.5.2011	95	LAS: Kirsi Arvonen (Raija Korpela 30.6.2014 asti, Merja Helminen 30.4.2011 asti)
	Nuorisopsykiatria	100	13.6.2012	90	NUPS: Riitta-Kerttu Kaltiala
2.13.	Ensihoitokeskus	100	28.11.2014	**	Ilkka Virkkunen
2.14.	Välinehuolto	100	12.4.2011	98	Lotta Järventaus (Suv Fors 31.3.2017, Leena Valli 31.12.2011, Kari-Matti Romppanen 31.5.2011 asti)
2.15.	Sydänkeskus (alkuperäinen)	100	21.6.2011	TAYS Sydänkeskus Oy:n omana toimintana	
2.16.	Kuvantaminen (ent. Akuteekki)	100	30.4.2019		Aino Juhantalo
2.17.	Kehitysvammahuolto (terapiarakennuksen osuus)	100	30.9.2014	100	Jyrki Borenious
2.18.	Aikuispsykiatria	100	30.8.2017	50	Hannu Hunnako
2.19.	Ensiapu Acuta	100	30.4.2019	20	Sami Mustajoki 1.8. Sally Järvelä 30.9.19 saakka Taru Kotiniitty 31.12.2018 saakka
2.20.	Tays Sastamala	40			Rainer Zeitlin
2.21.	Tays Valkeakoski	40			Rainer Zeitlin
2.22.	Tays Hatanpää				Arto Ranta
	* Uudistamisohjelman ulkopuolella				
	*** Toiminnallinen suunnitelma hyväksymättä ja ei ole näin ollen implementoitavissa				

Rakentamisen osaprojektit

Uudisrakennukset

Etupihahanke [D-siipi (pääaula liiketiloineen; verisuoni- ja toimenpideradiologinen keskus; syntymäpaikka; tule-keskus; välinehuolto), L-siipi (Lasten ja nuorten sairaala), N-siipi (Sydänsairaala) ja AP (Pysäköintilaitos)] on edennyt suunnitellusti. Projektinjohtourakka on päättynyt, joten totutusti liitteenä ollutta projektiraporttia ei enää ole päivitetty.

Suunnittelussa viimeistellään luovutusaineistoja valmistuvien rakennusosien osalta. Rakennuksissa tehdään joitain toiminnan kannalta välttämättömiä vähäisiä tarkennuksia ja takuutöitä. N-rakennuksen takuutarkastus on pidetty ja takuutöiden loppuun saattaminen jatkuu vuodelle 2020.

Tilaaajan erillishankinnat on pääosin tilattu, joitain kustannuseriä jää vielä vuodelle 2020. Erillishankinnat ovat kuitenkin pysymässä osabudjetissaan.

Takuuaika on 24 kk kunkin osaprojektin vastaanotosta ja päättyy siten viimeistään elokuussa 2021.

Projektinjohtourakan taloudellinen loppuselvytys pidettiin 9.12.2019.

L-rakennus otettiin käyttöön vaiheittain syys-lokakuulla 2019. Käyttöön otossa yhteydessä tuli haasteita kulunvalvonnan, hoitajakutsujärjestelmän, henkilöturvajärjestelmän sekä potilasvalvonnan hälytysjärjestelmän kanssa. Koska näissä pääsääntöisesti yhteisenä tekijänä olivat tietojärjestelmät, on ICMT-edustus otettu mukaan nyt käynnissä olevien sekä tulevien hankkeiden ohjausryhmiin. L:n hajautetun ruuanjakelun osastokeittiöissä havaittiin lisäksi lämpötilaolosuhteissa poikkeamaa, joita on seurattu ja korjaustoimenpiteet aloitettu osassa tiloista.

F-rakennus (kliininen isotooppi lääketiede; verisairauksien keskus) on edennyt suunnitellusti.

F-rakennuksen julkisivutyöt ja mallihuoneet ovat valmiit ja sisäpintojen rakentaminen sekä talotekniikan asennukset kerroksiin ovat täydessä vauhdissa. Talotekniikkatyöt ovat valmistuneet 000 kerroksessa ja ylemmissä kerroksissa niiden valmiusaste on 80-90% kerroksesta riippuen. F-rakennus liitettiin vuoden alussa sairaalan keskijänniteverkkoon. Tietoliikenneyhteyksien asennukset on aloitettu.

F-rakennuksen rakentamisen yhteydessä toteutettu R-rakennuksen MRI6-laajennus on otettu vastaan rakennustöiden osalta, mutta kuvantamistoimintaa uudella 3T magneetilla ei ole vielä

aloitettu. Laitteen käyttöönotossa havaittiin laatu poikkeama ja asia on AKU:n ja laitetoimittajan välisessä käsittelyssä.

F-rakennuksen toteutuspiirustukset ovat valmiit ja luovutuspiirustusten laadinta on aloitettu etupainoisesti. Ajankohtaisia suunnitteluasioita loppuvuodesta ovat olleet mm. RTS-sertifikaatin tietojen täydentäminen, puhdistilatoimittajan suunnitelmien yhteensovittaminen tilaajan suunnitelmiin, sekä lukitus- ja heloitussuunnitelmien toteutuskelpoisuuden varmistaminen.

Riskienhallinnan näkökulmasta ei ole havaittu poikkeamia. Mahdollinen talven siirtyminen, tai jatkuminen pidemmälle kevääseen voi aiheuttaa haasteita pihatöiden loppuun saattamiselle aikataulussa. Rakennusautomaation, oviympäristöjen ja kulunvalvonnan vastaanottoon liittyvät riskit on tunnistettu ja vastaanottoon sekä sen aikatauluttamiseen on lisätty resursseja.

Hankinnat ja sopimukset kulkevat tällä hetkellä aikataulussa. Mm. SPECT/TT ja PET/TT laitteiden hankinta on kilpailutettu. Tilaajan erillishankintojen hallinnassa ja seurannassa jatketaan hyväksi havaittua erillishankintojen ohjausryhmän säännöllistä kokoontumista. Keskeiset rakennusvaiheeseen ja suunnitteluun kytkeytyvät tilaajan erillishankinnat ovat kilpailutettu ja rakennusvaiheeseen kytkeytyvien tilaajan erillishankintojen asennukset on aloitettu työmaalla.

F-rakennuksen pihan kaivuutöistä on aiheutunut vesivuoto H-rakennuksen 00. kerroksen kuntosalin ulkoseinälle. Vesivuoto johtui aikoinaan puutteellisesti tehdystä kaapelisuoja putkien läpiviennin tiivistyksestä, jonka kautta pintavesi pääsi leviämään betonielementin EPS-eristeen kautta läpiviennin ympäristöön. Läpivienti korjataan F-rakennuksen töiden yhteydessä ja kun seinäbetonin kastumisen laajuus on kokonaisuudessaan selvitetty, ryhdytään tarvittaviin kuivatustoimiin. Tiedossa olevan märän pinnan maalikerros on poistettu sisäilmahaitan ehkäisemiseksi.

R-rakennuksen varastotilat toimitiloiksi –hankkeen rakentaminen etenee toisessa vaiheessa

R-rakennuksen varastotilat toimitiloiksi -hankkeessa rakentaminen koostuu kolmesta päävaiheesta (vaiheet 1-3) ja näiden alavaiheista, joissa kuvataan rakennusaikaiset muutot ja siirtymiset. Vaiheistus on suunniteltu yhteistyössä käyttäjien kanssa ja sitä noudatetaan työmaan aikataulutuksessa ja töiden suunnittelussa. Rakentamisen aikana sairaala-apteekin ja Tuomi Logistiikan käytössä olevat tilat muuttuvat työmaan etenemisen mukaan.

Työmaa sijaitsee toimivien tilojen välittömässä läheisyydessä, mikä on aiheuttanut etenkin meluhäiriöitä tilojen käyttäjien arkeen. Häiriöitä on pyritty minimoimaan siirtämällä eniten melua aiheuttavia töitä kello 16:n jälkeiseen aikaan. Työmaan ja ympäristön puhtaudenhallintaa seurataan säännöllisesti. Väliaikaisen lämpökontin lämmittämissä sairaala-apteekin tiloissa oli

toistuvia ongelmia sisälämpötiloissa ja ilmanpainesuhteissa joulun asti, jolloin tilat saatiin kytkettyä lopullisen lämmitysjärjestelmän piiriin ja ongelmat lopuivat.

Työmaan ensimmäisessä vaiheessa rakennettiin mm. sairaala-apteekin infuusionestevarasto ja laajennettiin taukotilaa sekä rakennettiin Tuomi Logistiikan väliaikaiset varasto- ja toimistotilat. Lisäksi rakennettiin osa varaston korkean osan välikerroksesta, uutta konehuonetta varten. Nyt käynnissä olevassa toisessa vaiheessa on uusi infuusionestevarasto käytössä ja osa sairaala-apteekin toiminnasta on sijoitettu väliaikaisiin tiloihin. Tuomi Logistiikalla on käytössään väliaikainen varasto-/toimistotila, josta sen pitää vielä kolmannessa vaiheessa muuttaa uusiin väliaikaisiin tiloihin, pois sairaala-apteekin keräilyvarastoautomaatin asennuksen alta.

Toisessa vaiheessa on rakennettu mm. paikalla valettu välipohja keskusvaraston korkeaan tilaan keittiön ja MRI-laitteen tuleviin tiloihin sekä tiloja palvelevaa talotekniikkaa. Toisessa vaiheessa on rakennettu myös uusia lastaussiltoja Tuomi Logistiikan ja sairaala-apteekin tarpeisiin. Hankkeeseen liittyvät merkittävimmät erillishankinnat, TA2:n MRI-laite ja sairaala-apteekin keräilyvarastoautomaattilaite, on kilpailutettu ja niiden hankintasopimukset on tehty. Pirkanmaan Voimian laitehankinnat on myös tehty.

T-rakennus (Tays Psykiatria) on suunnittelun osalta edennyt kohti suunniteltua urakkalaskentaa. Pääosa rakentamisen toteuttamiseen liittyvistä sopimuksista kilpailutetaan keväällä 2020.

Projektin talousseuranta

Uudistamisohjelman kehittämismäärärahat

Vuoden 2019 talousarviossa on varattu uudistamisohjelmalle kehittämismäärärahaa yhteensä 0,70 M€. Tilanteessa 31.12.2019 toteuma on 0,57 milj. euroa (81 %). Toteumaprosentin alhaisuutta selittää se, että myös kehittämishankkeissa pyrittiin vastaamaan sairaanhoitopiirin taloussuunnitelmakauden taloustasapainottamisohjelmaan. Tästä syystä sovittiin jätettävän käyttämättä yhteensä 0,07 milj. euroa ja tähän nähden toteumaprosentti on 89 %.

Mainittavia ylityksiä toteuman suhteessa määrärahavaraukseen ei hankkeilla ollut, merkittävimmät alitukset ovat olleet hankkeissa Asiakaspalvelu ja pääaula/opastus, Sisätaudit, Gynekologia, sekä Aikuisten ja lasten tehohoito ja valvonta. Uudistamisohjelman jatkon siirtyminen Hatanpään toimintojen arvioimisen vuoksi selittää tarpeen siirtymistä tuonnemmaksi.

Uudistamisohjelman yleisten ja yksittäisten toiminnallisten osaprojektien toteumat tammi-joulukuussa 2019 on esitetty taulukossa 3.

Taulukko 3. Uudistamisohjelman kehittämismäärärahojen toteumat osaprojekteittain tammi-joulukuussa 2019.

Kehittämismäärärahoista rahoitettavat yleiset toiminnalliset osaprojektit		Toteuma 1-12/2019 €	Kehittämismääräraha 2019 €	Toteuma-% talousarviosta	Piirin säästötavoitteeseen suhteutettu määräraha €	Toteuma-% säästötavoitteeseen suhteutusta määrarahasta €
	Yhteinen toiminta (yhteensä)	122 769	155 000	79 %	124 500	99 %
GA001	<i>Kanslia</i>	79 000	100 000	79 %	78 000	101 %
GA001B	<i>Viestintä</i>	42 408	45 000	94 %	45 000	94 %
GA001C	<i>Kansainvälinen kongressi</i>	1 360	10 000	14 %	1 500	91 %
GA011	Lääkelogistiikka	66 921	70 000	96 %	70 000	96 %
GA015	Poliklinikat	36 336	50 000	73 %	40 000	91 %
Yleiset toiminnalliset osaprojektit yhteensä		226 026	275 000	82 %	234 500	96 %
Kehittämismäärärahoista rahoitettavat yksittäiset toiminnalliset osaprojektit		Toteuma 1-12/2019 €	Kehittämismääräraha 2019 €	Toteuma-% talousarviosta	Piirin säästötavoitteeseen suhteutettu määräraha €	Toteuma-% säästötavoitteeseen suhteutusta määrarahasta €
	Asiakaspalvelu ja pääaula / opastus (yhteensä)	26 170	45 000	58 %	45 000	58 %
GA022A	<i>Kohtaamispaikka/ Digitaalinen palvelupiste</i>		15 000		15 000	0 %
GA022B	<i>Opastus</i>	26 170	30 000	87 %	30 000	87 %
GA023	Gastroenterologia ja kirurgia	24 479	30 000	82 %	30 000	82 %
GA027	Sisätaudit	18 100	30 000	60 %	30 000	60 %
GA028	Verisuonisairaudet	14 020	15 000	93 %	15 000	93 %
GA029	Tuki- ja liikuntaelinsairaudet	32 661	30 000	109 %	33 000	99 %
	Raskaus, synnytys ja vastasyntyneiden hoito sekä gynekologia (yhteensä)	48 341	50 000	97 %	55 000	88 %
GA210A	<i>Raskaus, synnytys ja vastasyntyneiden hoito</i>	34 536	30 000	115 %	35 000	99 %
GA210B	<i>Gynekologia</i>	13 805	20 000	69 %	20 000	69 %
GA211	Aikuisten ja lasten tehohoito ja valvonta	22 185	30 000	74 %	30 000	74 %
GA212	Lastentaudit ja lastenpsykiatria sekä nuorisopsy.	39 813	40 000	100 %	40 000	100 %
GA213	Pääkeskus	10 354	30 000	35 %	11 000	94 %
GA219	Psykiatria	75 746	75 000	101 %	75 000	101 %
GA220	Ensiapu Acuta	27 977	50 000	56 %	35 000	80 %
Yksittäiset toiminnalliset osaprojektit yhteensä		339 847	425 000	80 %	399 000	85 %
Yleiset ja yksittäiset toiminnalliset osaprojektit		565 873	700 000	81 %	633 500	89 %

Toteuma uudistamisohjelman kiinteistöinvestoinneissa

Investointien kokonaisuutta on tarkasteltu investointien valmisteluryhmälle annettuna toimeksiantona liittyen sairaanhoitopiirin tulostavoitteisiin vuodelle 2019 ja siltä pohjalta talousarvio on päivitetty valtuuston 16.9.2019 kokouksessa.

Uudistamisohjelman investointimäärärahavaraus Uudistamisohjelman rakentamishankkeille vuonna 2019 on alkuperäisesti 72,4 M€ ja tarkennettuna 68,4 M€ (valtuuston päätös 10.12.2018 sekä valtuuston 10.6.2019 ja 16.9.2019 hyväksymät talousarviomuutokset). Määrärahavarauksesta etupihan rakentamisen osuus on sekä alkuperäisessä että tarkistetussa talousarviossa 46,2 M€. Muita uudistamisohjelman kohteita ovat Kuumalaboratorion (kliininen isotooppilääketiede) ja hematologian uudisrakennus, ns. F-rakennus (Vuodelle 2019 alkuperäinen määrärahavaraus 19 M€), Aikuispsykiatria (2 M€), Poliklinikkalaboratorio (1,2 M€), MRI6-rakennus (1 M€) sekä Uudistamisohjelman loppuvaihe (3 M€). Sairaanhoitopiirin säästötavoitteiden

toteuttamiseksi muiden uudistamisohjelman kohteiden osalta talousarviomuutoksella 16.9.2019 luvut on tarkennettu siten, että vuoden 2019 osalla F-rakennuksen määrärahavaraus on 16 M€, Poliklinikkalaboratorion 0,2 M€ sekä Uudistamisohjelman loppuvaihe 2,0 M€. Lisäksi Aikuispsykiatrian määrärahavarausta on nostettu 2 M€:sta 3 M€:oon vuosikustannusten tarkennuttua.

Tammi-joulukuussa 2019 toteutuneet kustannukset sairaanhoitopiirin uudistamisohjelman rakentamisen hankkeilla olivat yhteensä 57,3 M€ (84 % uudistamisohjelmalle talousarvion investointiosassa varatusta määrärahasta), josta merkittävä osuus 38,4 M€ (83 %) on etupihan rakentamista.

Uudistamisohjelman etupihan kokonaisuuteen kuuluvien kohteiden toteuma tammi-joulukuussa 2019 on seuraava: D-rakennus on 25,3 M€ (85%), L-rakennus 9,1 M€ (72%), etupihan infrastruktuuri 2,4 M€ (98%) ja pysäköintitalo 1,6 M€ (107 %). TAYS Sydänsydänsairaala Oy:n rahoittaman Sydänkeskuksen (N-rakennus) osalta hankkeen toteuma kokonaisuudessaan on ollut 35,4 M€. Rakennus on valmis ja kokonaan aktivoitu taseeseen vuoden 2018 lopussa. Toteutuneiden kustannusten tietolähteenä on käytetty TAYS Sydänsairaalan kirjanpitoa. Etupihan investointihankkeen ennustetaan pysyvän kokonaisbudjetissaan 250,5 M€.

Investointimäärärahoista rahoitettavien muiden kuin etupihan hankkeiden osalta yksittäisten rakentamisen kohteiden toteumat ovat: Kliiniselle isotooppilääketieteelle ja hematologialle valmistuva F-rakennus 14,2 M€ (89%), Aikuispsykiatria 3 M€ (100%), Poliklinikkalaboratorio 0,2 M€ (80%), MRI6-rakennus 0,9 M€ (86%).

Yksittäisiin rakentamisen kohteisiin kuuluu myös uudistamisohjelman loppuvaihe. Tähän kokonaisuuteen kuuluu varsinaisen loppuvaiheen (AKB-rakennusten loppukäytön suunnittelu) lisäksi Z-taloissa sijaitsevien toimintojen siirto, joka toteutuu pääosin FM-rakennuksiin sekä Q-rakennukseen toteutettava remontointi liittyen nuoriso- ja lastenpsykiatrian toiminnan tilojen uudelleenjärjestelyyn L-rakennuksen valmistuttua. Toteuma loppuvaiheen osalta tammi-joulukuussa 2019 on 0,6 M€ (30%).

Osaprojektikohtaiset toteumat tammi-joulukuulta 2019 (mukaan lukien Sydänsairaala) on esitetty taulukossa 4. Etupihan kohteissa tullaan tekemään tarkempi selvitys kustannusten lopullisen kohdentamisen näkökulmasta ja siten taulukossa esitetyt toteumat hankkeen alusta jonkun verran tulevat muuttumaan.

Taulukko 4. Uudistamisohjelman investointimäärärahojen toteumat osaprojekteittain tammi-joulukuussa 2019.

Investointimäärärahoista rahoitettavat yksittäiset rakentamisen osaprojektit	Kokonais-kustannusarvio hankkeittain €	Toteuma hankkeen alusta €	Toteuma 1-12/2019 €	Tarkistettu talousarvio 2019 valt. 16.9.2019 €	Toteuma-% vuoden 2019 talousarviosta
Kliininen isotooppilääketiede	33 500 000	22 288 099	14 244 709	16 000 000	89 %
Tays Psykiatria	95 300 000	3 859 544	3 002 364	3 000 000	100 %
Poliklinikkalaboratorio	1 500 000	334 519	160 835	200 000	80 %
MRI6	1 000 000	1 033 681	864 202	1 000 000	86 %
Uudistamisohjelman loppuvaihe		826 327	595 771	2 000 000	30 %
Etupihan rakentaminen yhteensä	215 100 000	210 436 630	38 410 630	46 200 000	83 %
D-siipi	121 900 000	117 977 934	25 269 937	29 600 000	85 %
L-siipi	53 800 000	54 555 939	9 121 355	12 650 000	72 %
Etupihan infrastruktuuri	13 000 000	12 077 097	2 461 224	2 500 000	98 %
Pysäköintihalli (ml. louheen myynti)	26 400 000	25 825 659	1 558 114	1 450 000	107 %
Etupihan rakentaminen yhteensä ml. Sydänkeskus	250 500 000	245 801 324	38 410 630		
Tays Sydänkeskus Oy:n rahoittama osuus (Sydänsairaala, N-siipi) *)	35 400 000	35 364 695			
*) Rakentamisen osuus, jonka lisäksi Sydänkeskus Oy:n rahoittaa toimintavarustelut ja laiteinvestoinnit. Hanke aktivoitu.					

Toteuma talousarvion investointiosassa

Sekä Sairaanhoidopiirin valtuuston kokouksessa 10.12.2018 hyväksytyn alkuperäisen talousarvion investointiosan että 10.6.2019 hyväksytyn investointiosaan 2019 laaditun talousarviomuutoksen loppusumma ilman liikelaitosta on ollut 118,3 M€ ja liikelaitos mukaan lukien 127,7 M€. Valtuuston kokouksessa 16.9.2019 hyväksytyn talousarviomuutoksen investointiosan loppusumma on 104,5 M€ ja liikelaitos mukaan lukien 111,3 M€.

Tammi-joulukuussa 2019 toteutui investointiosan mukaisia kustannuksia ilman liikelaitosta yhteensä 84,8 M€ (81 % talousarvion investointiosassa varatusta määrärahasta). Kustannusten toteuma Kuvantamiskeskus - ja Apteekkiliikelaitos mukaan lukien on 90 M€ (81%).

Tays/KS Yleinen infrastruktuuri –osiossa kustannusten toteumaksi muodostui tammi-joulukuussa 5,7 M€ (72 %). Kustannusten toteuman näkökulmasta tammi-joulukuussa 2019 Tays/KS Yleinen infrastruktuuri –osiossa merkittävimmät hankkeet ovat olleet aluevalaistuksen parantaminen 1 M€, alueinfran kehittäminen 1 M€ ja C-siiven purkamisen valmistelu 0,6 M€.

Taysin Muut hankkeet -kokonaisuus sisältää osiot Laitteet ja muut hankinnat sekä Rakennushankkeet.

Laitteet ja muut hankinnat -osiossa on 1 M€ määrärahavaraus Sädehoidon Tietokonetomografialaitteistoon varusteineen (toimialue 2) ja se on toteutunut.

Rakennushankkeet -osiossa toteuma tammi-joulukuussa oli yhteensä 6,6 M€ (75 %).

Yksittäinen suurin hanke Rakennushankkeet -osiossa on R-rakennukseen toteutettava keskusvaraston tilojen uudiskäytön rakentaminen (toteuma tammi-joulukuussa 2019 5,3 M€ (76%). Pienten hankkeiden osalla (alle 0,4 M€) kustannusten toteuman näkökulmasta suurin hanke on ollut B-rakennuksessa osaston 10B siirto osastolle 3B (0,58 M€).

Toiminnalle **Pitkäniemessä** on investointiosassa määrärahavaraus 5,32 M€. Toteuma tammi-joulukuussa 2019 on 5,2 M€ (98%). Terapiarakennus on Pitkäniemen suurin yksittäinen rakennuskohde ja sen toteuma on 3,6 M€ (109%) määrärahavarauksesta 3,3 M€. Terapiarakennuksen lisäksi määrärahavaraus on ryhmitelty Yleiseen infrastruktuuriin 0,8 M€ (67%) ja Pieniin hankkeisiin 1,57 M€ (81%).

Pitkäniemen osalta kokonaisuus toteutui sitovan tason puitteissa, vaikkakin yksittäisenä rivinä oli vuonna 2019 Terapiarakennuksen osalla ylitystä (0,3 M€). Terapiarakennuksen kokonaisbudjetti 5,54 milj. euroa tultaneen ylittämään jonkin verran. Asian käsittely on kesken ja selvitys tullaan laatimaan kevään aikana.

Tays Valkeakoskelle, Tays Sastamalalle ja Tays Hatanpäälle oli varattu yhteensä 3,43 M€ vuodelle 2019. Kustannusten toteumaksi on muodostunut 3,2 M€ (94%).

Kustannusten toteuman näkökulmasta suurin yksittäinen hanke Tays Valkeakoskella on ollut Röntgen-tilojen muutokset 1,1 M€ ja Tays Sastamalassa Pääaulaan ja sisäänkäyntiin liittyvät muutostyöt 0,4 M€. Tays Hatanpään osalta kustannukset kertyvät opastuksesta.

Tietohallinnolle varatusta määrärahasta 4,2 M€:sta on elokuun loppuun mennessä toteutunut 1,1 M€ (27%). Summa muodostuu UNA-hankkeen kustannuksista 1 M€ (25 %) ja tietohallinnon investoinnista Biopankin toimintaan 0,1 (71%) M€.

Pienet hankinnat -osion kustannusten toteuma huhtikuun lopun tilanteessa on 4,3 M€ (96%). Kustannusten näkökulmasta merkittävin tuoteryhmäkokonaisuus on ollut lääkintälaitteiden hankinnat 3,2 M€.

Osakkeet yhtiöistä -osiossa määrärahavaraus oli 1,0 milj. euroa. Osakeostoihin kului vuoden loppuun mennessä 0,5 milj. euroa (46 % talousarviosta). Summa koostuu osakkeista Monetra Pirkanmaa ja Monetra Oy sekä apporttiomaisuuden luovutuksesta.

Kuvantamiskeskus- ja apteekkiliikelaitoksen määrärahavaraus vuodelle 2019 on 6,8 M€ ja siitä on toteutunut 5,2 M€ (76%).

Taulukossa 5 on esitetty sairaanhoitopiirin investointiohjelman toteumat tammi-joulukuussa 2019.

Taulukko 5. Sairaanhoidopiirin investointiohjelman toteuma tammi-joulukuussa 2019.

Talousarvion 2019 investointiosa	Talous-arvion 2019 sitovuustaso	Alkuperäinen talousarvio 2019	Tarkistettu talousarvio 2019 (valt. 16.9.2019)	Toteuma 1-12/2019	Talousarvion toteuma-%
	X	€	€	€	
01_Tays/KS yleinen infrastruktuuri	X	9 510 000	7 880 000	5 663 639	72 %
A Liikennealueet ja logistiikka		3 740 000	2 500 000	1 551 033	62 %
B_LVI, SPR ja kaasut		1 270 000	1 270 000	1 058 880	83 %
C_Sähköt ja verkot		1 950 000	1 500 000	1 138 649	76 %
D_Rakennusautomaatio ja turvallisuus		1 300 000	660 000	506 329	77 %
E_Tilat ja rakenteet		1 250 000	1 950 000	1 408 749	72 %
02_Tays/KS Uudistamisohjelma UO2020	X	72 400 000	68 400 000	57 278 511	84 %
Etupeha	X	46 200 000	46 200 000	38 410 630	83 %
D-siipi		29 600 000	29 600 000	25 269 937	85 %
L-siipi		12 650 000	12 650 000	9 121 355	72 %
Etupehan infrastruktuuri		2 500 000	2 500 000	1 678 171	67 %
Pysäköintihalli		1 450 000	1 450 000	2 341 167	161 %
F-rakennus		19 000 000	16 000 000	14 244 709	89 %
Tays Psykiatria		2 000 000	3 000 000	3 002 364	100 %
Poliklinikkalaboratorio		1 200 000	200 000	160 835	80 %
Uusi MRI6		1 000 000	1 000 000	864 202	86 %
Uudistamisohjelman loppuvaihe		3 000 000	2 000 000	595 771	30 %
03_Tays/KS muut hankkeet	X	16 210 000	9 810 000	7 530 829	77 %
Laitteet ja muut hankinnat:		1 860 000	1 010 000	959 163	
Tietokonetomografialaitteisto varusteineen sädehoitoon (TA2)		1 010 000	1 010 000	959 163	
O-kaari tietokonetomografialaitteisto sekä navigaattori 2 kpl (TA3)		850 000	0		
Rakennushankkeet:		14 350 000	8 800 000	6 571 666	75 %
R-rakennuksen keskusvaraston tilojen uudiskäyttöön		11 150 000	7 000 000	5 349 409	76 %
Muut toimitilamuutokset		2 000 000	200 000	19 776	10 %
TAYS, pienet hankkeet < 400 000 €		1 200 000	1 600 000	1 202 482	75 %
04_Tays/Pitkäniemi	X	4 420 000	5 280 000	5 170 271	98 %
Kehitysvammahuollon terapiarakennus		3 000 000	3 300 000	3 582 009	109 %
Tays/PN yleinen infrastruktuuri		200 000	120 000	80 329	67 %
Pitkäniemi, pienet hankkeet		1 220 000	1 860 000	1 507 933	81 %
05_Tays Valkeakoski, Tays Sastamala ja Tays Hatanpää *)	X	4 010 000	3 430 000	3 207 301	94 %
Hankkeet, Valkeakoski	X	2 940 000	2 460 000	2 432 414	99 %
Hankkeet, Sastamala	X	770 000	770 000	744 106	97 %
Hankkeet, Hatanpää	X	300 000	200 000	30 781	15 %
06_Tietohallinto	X	6 250 000	4 180 000	1 148 013	27 %
UNA-kehitys		6 000 000	4 000 000	1 019 916	25 %
Biopankki		250 000	180 000	128 097	71 %
07_Pienet hankinnat *)	X	4 500 000	4 500 000	4 317 209	96 %
08_Osakkeet yhtiöistä	X	1 000 000	1 000 000	458 885	46 %
INVESTOINNIT YHT. (ilman liikelaitosta)	X	118 300 000	104 480 000	84 774 658	81 %
09_Kuvantamiskeskus- ja apteekkiliikelaitos		9 400 000	6 800 000	5 191 282	76 %
INVESTOINNIT YHTEENSÄ (ml. liikelaitos)		127 700 000	111 280 000	89 965 940	81 %

RISKIENHALLINTA

Uudistamisohjelman kokonaisuuden osalta riskienhallintaa toteuttavat omalta osaltaan kaikki uudistamisohjelman parissa työskentelevät henkilöt. Riskienhallintaa seurataan projektin johdon toimesta. Keskeisin riskienhallinnan menetelmä on luotu projektiorganisaatio asioiden käsittelyineen ja muistioineen sekä niihin liittyvä päätöksenteon polku, jonka yhteydessä johtamisella hallitaan riskejä.

Taulukossa 6 on esitetty uudistamisohjelman kokonaisuuden kannalta ajankohtaiset riskit riskilukuineen (todennäköisyys x vaikutus) sekä seurattavien riskien osalta tilanne ensimmäistä kertaa riskejä ko. tavalla arvioituna (3.2.2013) ja kehitys vuosina 2017–2019.

Merkittävä osa riskeistä on siirtynyt rakentamisen aloittamisen myötä rakentamisen riskiosiossa työstettäviksi ja joitakin riskejä on voitu poistaa niiden todennäköisyyden ja vaikutuksen lakattua. Rakentamisen ja siihen liittyvän suunnittelun riskienhallintaa toteutetaan ja seurataan yksityiskohtaisesti rakennushankkeissa tilaajan, rakennuttajakonsultin (HTJ), suunnittelijan ja urakoitsijoiden toimesta.

Tilanteessa 31.12.2019 uudistamisohjelman kokonaisuuden osalta uusia seurattavia riskejä on kirjattu ICMT-hankintojen, rahoituksen ja kestävän kehityksen näkökulmista.

Riskiluvuiltaan suurimpana yksittäisenä riskinä uudistamisohjelmassa tilanteessa 31.12.2019 nähdään Sote-uudistus (riskiluku 16), mikäli valtiollinen yhtiötoiminta Maakuntien Tilakeskuksen kautta ottaisi hallinnan tiloista ja investointiohjelmasta. Pitkäaikaissuunnitelmaa muuttavat akuuttitarpeet uudistamisohjelman pitkittyessä (12) sekä rahoitus (12) ovat myös merkittäviä riskejä.

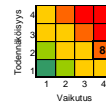
Uudistamisohjelman kokonaisriski, joka on myös tunnistettu sairaanhoitopiirin yhdeksi strategiseksi riskiksi, on seuraava: ”Taysin uudistamisohjelman kokonaisuus epäonnistuu alkuperäisissä/uudistuvissa tavoitteissaan: toiminnallisia muutoksia ei saavuteta ja rakennushankkeet viivästyvät liikaa, jolloin tilapäisratkaisujen paine kasvaa.” Tarkemmin riskissä on mainittu rakennushankkeet etupiha, kliininen isotooppilääketiede ja hematologia, keskussairaalan remonttiketju, psykiatria sekä terapiatalo.

Riskitekijöiksi on tarkennettu aikataulun pettäminen sote-epävarmuudesta johtuen, Toiminnallisia muutoksia tuottavuustavoitteineen ei saavuteta, Aikataulu pettää tai Investointikustannukset ylittävät budjetin.

Suunniteltuina toimenpiteinä esitetään Uudistamisohjelman loppuvaiheen lähtötietojen kartoitusta, Uudistamisohjelmassa suunniteltujen toimintamuutoksien käyttöönottoa yksiköissä, ollaan aktiivisia sote-muutoksessa sekä Tays Sastamalan, Valkeakosken ja Hatanpään uudistamistarpeiden liittäminen Taysin uudistamisohjelmaan.

Uudistamisohjelman kokonaisriski (sairaanhoitopiiritason riski):

Taysin uudistamisohjelman kokonaisuus epäonnistuu alkuperäisissä/uudistuvissa tavoitteissaan:
toiminnallisia muutoksia ei saavuteta, rakennushankkeet (kliininen isotooppiäketiede ja hematologia, keskussairaalan remontitietä, psykiatria, terapiatalo) jäävät jollain osin toteuttamatta. (Strateginen riski)

31.12.2019

Taysin uudistamisohjelman riskikartta

Aihepiiri	Yksilöity riski	Miten ajatellamme estää	Miten kehitämme toimintaa?	Riskiluku 8.2.2013	Riskiluku 31.12.2017	Riskiluku 31.12.2018	Riskiluku 31.12.2019	
Toiminnalliset muutokset	Toiminnallisia suunnitelmia ei saada tehtyä ajoissa.	Alkuperäinen idea juuri ennen toteutamista tehtävistä v. 2019 ulottuvista toiminnallisista erillisuunnitelmista väärä rakentaminen edellyttää kokonaisuuden suunnittelun, joka taas edellyttää kaikki toiminnalliset suunnitelmat aluksi.	Toiminnallisten suunnitelmien tekemisaikataulut on nopeutettu uusia västele vastaavaksi.					
	Suunniteltuja toimintamuutoksia tai toimintamuutosten kustannussäästöjä (työpanos) ei saada toteutettua.	Linjajohdossa on onnistunut (sitoutuminen ja kyvykkyyt) johtamaan osin hyvin hankalia muutoksia.	Toimepano organisoitu. Implementoinnin ohjelmassa tajuttu, lähtökohta keuhkokuume ja henkilöstövoimavarojen käsittelevät. UO ja PSHP joi seuraavaa.	Implementointiin ohjauksen ja TOPPA kokouksen yhteistyö, jossa raportointi etenemisestä ajasta eteenpäin sekä etenemisestä henkilöstövoimavarojen keskuudessa.				
Tilojen suunnittelu	Pohjaratkaisut eivät palvele suunniteltua toimintaa tai laajempaa kokonaisuutta.	Kustannusraamisissa pysyminen edellyttää suurempia tilaeräilyjä, jotka kuitenkin hankesuunnittelua ei ole tehty päätöksenteon tueksi. Suunnittelun sisältö ei saada laadullisesti vietyä riittävästi tasolle esim. kielen vuoksi. Hankesuunnittelu toteutetaan osiokohtaisesti, kokonaisuuden kannalta toiminnallisuus ei kenties toimi. Tehtyyn suunnitelmaan tuodaan muutoksia myöhemmin, jotka lisäävät riskiä kokonaisuuden ymmärtämiseen.	Hankesuunnittelu tehdään luonnosvaiheessa osana, mutta riski suunnitelman vaihtamiseen on jollain osin muutokset mahdollisia. Tiloja tarkastella käyttäjien kanssa irtausvaiheessa VALO-menetelmällä ja tehtyjä ratkaisuja on saatu varmentettua. Muutoksista kokonaisuudesta miltään osatöitä. Ohjauksen aikana pidetään suunnitelmakatsauksia ja laaditaan check-lista, mikä sellainen on tarkoituksenmukaista.	Anoimme säännöllisesti projektin johtoon ja ohjauksen yhteistyö, jossa raportointi kokouksissa kokonaisuutta. Tarkoittamme projektipäällikön roolia ja yhteistyötä rakentamisen ja toiminnallisen osuuden välillä. Projektipäällikön perehdytys ja mentoraati on tärkeä.				
	Erikoissuunnittelut eivät palvele riittävästi toimintaa.	Ei ole ollut olemassa vakitunutta järjestelmää takaamaan osaamisen erikoissuunnittelun ja käyttötarpeiden välillä.	On luotu ohjauksen käytännöt, joissa mukana on pääsuunnittelija sekä laitevaltuutettu.	TOT:n tekninen edustajien liittyminen suunnitteluun varmentetaan. Osaamisen varmistaminen. -> Prosessi on vakitunutta, muutoksenhallinta toimii. Riskiluku enää 1 (9/2018).				
ICMT-hankinnat	ICMT-hankinnat	Toiminnallisen suunnitelman konseptitarkastelu puuttuu.	Oetaan ICMT:n edustus mukaan toiminnalliseen suunnitteluun ja ohjaukseen osittain.	Kehitetään hankintaprosessia, osaamista ja tarveanalyysijä.				
	Tilajien erillishankinnat eivät ole suunnitelmassa ja hankinnossa riittävästi mukana.	Ei ole ollut kattavaa järjestelmää ylläpitää sojen hankkeiden tarvelistauksia. Vaativin tilajien hankintoin ei ole resurssija (osaaminen ja määrä).	Hankinnosta vastaava on nimetty ja mukana ohjauksessa. Laitukset tehdään menoluokan (käyttönä, investointimenot), tavan (siirto / hankinta) sekä hankintavaihtoehtojen mukaisesti.	Kehitetään hankintaprosessia ja osaamista. Rajankäytöstä urakkaan kuluja ja ei-kuuluvia hankintoja on käyty. -> Prosessi on vakitunutta, muutoksenhallinta toimii. Riskiluku enää 1 (9/2018).				
Ohjeiden mukainen toiminta	Kilpailutusten valmistelu, päätöksenteot ja viestintä eivät ole ohjeiden mukaisia.	Ohjeistuksen puute ja ohjeiden hallitsemattomuus, tietämättömyys ohjeiden olemassaolosta, "ohjeväkko". Toimittajat ovat huolehtineet sopimuksista. Uudet toimijat ja venäläiset.	Valvotun ja proaktiivinen toiminta uuden kilpailutuksen ja päätösten suhteen. Käytämme sisäisiä asiantuntijapalveluja (lakimies, hankinnan ammattilaiset). Lakimiehen tulee olla mukana ja sopimuksen neuvotteluohjeissa. Projektipäällikön toiminnan suuntaaminen proaktiiviseen toimintaan ja vastuun selvittäminen päätöksenteon prosessissa.	Uusien sääntöjen (hankintavaihto) mukaan toimintaa sopeuttaminen.				
	Henkilöriskit	Asioiden henkilösidonnaisuus. Markkinatieteen kuumentuminen / soten tuomat vaikutukset	Sijaisjärjestelyt eivät ole kunnossa, tieto on vain yhden ihmisen takana.	Varmistamme tiedonantoin ja tiedonkulun sekä sijaisjärjestelyt. Henkilöidösten uutta on havaittu. Toimintatarkastelut vahvokista ja sijaisjärjestelyistä ajoissa.	Kehitetään dokumentaatiota ja kommunikointia. Uuden henkilön perehdyttäminen suunnittelun ja järjestelmän tehokkääsi. Sopimusten sisällön kehittäminen sopimuslupapöytäkirjojen kanssa. Henkilöstön sitouttaminen. Viikkipöytäkirjojen myöntämisperusteet työarjan hankinnassa.			
Viestintä	Viestintä - Ulkoinen viestintä (maine- ja asiaviestintä) - Sisäinen viestintä (intra ym).	Viestintä ei tavoita kohderyhmää ajoissa. Väärää tietoa ja huhuja pääsee liikkumaan esim. sosiaalisessa mediassa.	Aloitamme uudestaan viestintäpalvelut.	Keskustelun lisääminen tilapäisjärjestelyistä seuraavista vaikutuksista toimintaan, mitä ja milloin menetaan tehdä. Kriisiviestintäohjeet. Yhteistyö tunellisuuden ja opetuksen ohjauksen kanssa. Viälön, kohdistettu viestintä.				
	Rakentamisen	Etupihan, kliinisen isotooppiäketieteen ja hematologian uudisrakennuksen sekä kehitysvammahuollon terapiatilojen investointien onnistuminen		Yksityiskohtainen erillinen riskianalyysi- ja hallintasuunnitelma, rakentamisesta ja käyttöönotosta harkittuna: tarkistetaan, että menettely on tarkoituksenmukainen.				
Sote-uudistus	Sote-uudistus	-Päätöksentekoa ei saada tehtyä - Vuokratuennukset karkaavat käsistä, luottavuuksia jätettiin saattamatta (Masukunten tilaeräily, vuokratulujen nousu yli 30 MeV) - Kuntien omistuksessa olevia sote-tilastoja (esim. Hatanpää) ei kehitetä		Pidämme päättyä tietoisina riskistä, osallistamme sote-tiimiä ja seuraamme sitä tiiviisti, käyttämme yhteisiä asioiden valmisteluun.				
	Uudistamisohjelman loppuvahe	Pitkäaikaisuuksia muuttavia akuuttitarpeita tulee odottamatta.	Kriittisen rakennuksen (A-rakennus ja TEHO-osasto). Mitä tapahtuu jos mitään ei tehdä?	Rakennuksen tilojen käyttöön, uudistamisohjelman loppuun suunnitellun vaihtaminen				
Rahoitus	Rahoitus	Rahoituksen saatavuus on vaikeampaa kuin aiemmin, hyväksytyt kunnat lainanoton, potilashoitoon siirtyvät menot (poistot, käyttömeno). Vuositason rahoitustarpeiden ennustaminen on haasteellista.	Selvitämme rakentamisen rahoituskeinoja tarkoituksenmukaisesti ja tarvittaessa. Nostamme tuottavuutta, jotta potilashoitoon siirtyvät kustannukset pysyvät mahdollisena.					
	Vastuullisuus ja kestävä kehitys	Vastuullisuus ja kestävä kehitys	Huomioimme tarpeeksi vastuullisuuden ja kestävä kehityksen vaihtoehdot rakentamisessa.	Selvitämme asiaa mahdollisuuksien mukaan.				